

Doc. MUDr. RNDr. Archimiro Caha, CSc.

V lednu 2007 zemřel nestor české radioterapie, doc. MUDR. RNDR. Archimiro Caha, CSc., jeden z primářů oddělení radioterapie onkologického ústavu na Žlutém kopci v Brně a novátor v oboru radiologie a radioterapie.

Archimiro Caha se narodil 23. 9. 1913 v Pulji na Istrijském poloostrovu v Chorvatsku. Už v raném dětství se rodiče přestěhovali do Znojma, obecnou školu navštěvoval ve Starém Šaldorfu u Znojma a gymnázium absolvoval ve Znojmě. Studium medicíny v Brně bylo přerušeno okupací a uzavřením vysokých škol. Během války pracoval jako knihovník a laborant v porodnici a onkologickém ústavě. Studium ukončil v r. 1945, poté pracoval na ústřední RTG oddělení FN Brno.

V roce 1951 dr. A. Caha nastoupil do onkologického ústavu na Žlutém kopci a posléze složil atestaci z oboru radiologie. Ve své odborné činnosti se zaměřil na léčbu zářením. V r. 1965 získal hodnost kandidáta věd obhájením práce Scintilační dozimetr a jeho použití při stanovení dávek v močovém měchýři a rektu. V rámci dalšího vzdělávání absolvoval zahraniční studijní pobyty v Itálii, v tehdejší Sovětské svazu a v obou německých republikách. V šedesátých letech pracoval 3 roky v Afganistánu jako expert školící lékaře této země. V téže době byl jmenován docentem Lékařské fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně.

Začátkem 70. let se v onkologickém ústavu na Žlutém kopci na základě svých zkušeností ze studijních pobytů podílel významnou měrou na zprovoznění betatronu. V r. 1972 byl jmenován vedoucím lékařem pracoviště betatronu. Současně pracoval na řadě dalších výzkumných úkolech, stal se autorem a spoluautorem 10 různých patentů přihlášených v naší republice i v zahraničí; z nejvýznamnějších se jednalo např. o sondu k scintilačnímu intenzimetru, simultánní gamagraf pro lékařské účely, vaginální aplikátor - kolpostat. Ve své výzkumné činnosti spolupracoval s významnými pracovišti a odborníky - s prof. Zbyňkem Bradou (Miami), dr. Josefem Dadokem (Pittsburg), v Čechách s prof. Arminem Delongem (využití laseru v lékařství) a s legendárním prof. Fr. Běhounkem.

Poslední návštěva doc. Cahy na Oddělení radiační onkologie MOÚ se uskutečnila při příležitosti zakoupení nového ozařovacího přístroje pro brachyradioterapii v roce 2002. I přes vleklou chorobu se živě zajímal o novinky ve svém oboru a v životě Masarykova onkologického ústavu. Naposledy jsem se setkal s doc. Cahou u příležitosti jeho 90. narozenin. Jeho líčení životních i profesních příběhů a přehled patentů pro mě znamenalo nezapomenutelný a inspirativní zážitek.

Doc. Archimiro Caha zemřel 8.1.2007 ve věku nedožitých 94 let, jeho úmrtím přišla česká lékařská veřejnost o nezapomenutelnou osobnost, která se nesmazatelně zapsala do historie radioterapie a radiologie. Jeho jméno se stalo legendou a je spojeno s historií Masarykova onkologického ústavu.

Čest jeho památce.

doc. MUDr. Pavel Šlampa, CSc., Klinika radiační onkologie, MOÚ, Brno